

Propovijed Biskupa Mons. Ante Ivasa
26.srpnja 2010. Crkva Sv.Ana / Kosovo kod Knina

26.srpnja 2010. Crkva Sv.Ana / Kosovo kod Knina

Svake godine na današnji dan, 26. srpnja, Crkva po svem svijetu, slavi spomen svete majke Ane i svetog oca Joakima, roditelja naše Gospe Marije („bake i djeda“ Gospodina našega Isusa Krista...)

Blagdan svete Ane i Joakima našao je u vjerničkoj tradiciji našega hrvatskoga naroda, istaknuto mjesto, pa su brojne crkve i kapele posvećene njima na čast, bila i ostala do danas, mjesta hodočašća i vjerničkih molitvenih okupljanja... Prepoznavši nenadomjestivu važnost koju je Bog podario roditeljima u životu svakog djeteta i obitelji, pa tako i u životu naroda i svijeta, današnji blagdan je bio i ostao dan zahvale Bogu za taj veledar majčinstva i očinstva... Tim darom Bog je ljude (žene i muškarce) učinio suradnicima u svom najvećem djelu ljubavi: u djelu stvaranja, rađanja i cjelovitog odgoja svakoga čovjeka, bića na sliku Božju stvorenoga.., bića koje Bog na poseban način naziva svojim ljubimcem... S čovjekom je Bog osobno, po svome Sinu Isusu Kristu, ušao u Savez u kojem želi biti i živjeti zauvijek...(Nije moguće bez teških posljedica razvrgnuti i pogaziti taj Savez, pokazuje iskustvo ljudske povijesti). Isus Krist, Bog koji je sišao na Zemlju i postao čovjekom „radi nas i radi našega spasenja“, htio je imati ta najdraža bića, roditelje i rodbinu.., s kojima je rastao u „dobi i mudrosti.., pred Bogom i ljudima“... Isus je sa svoga križa, upravo svoju Majku, kao svoj najdraži dar, darovao učeniku Ivanu i svemu svijetu: „Evo ti majke! I uze je učenik k sebi!“ I naš je Hrvatski narod na poseban način prihvatio Gospu kao Božji dar.., pa smo joj vjekovima

klicali: „Najvjernija odvjetnice na braniku stoj, čuvaj našu svetu vjeru i Hrvatski dom!“

Mi i danas ovdje, kod svete Ane, hodočastimo da zahvalimo Bogu za sve majke i očeve, bake i djedove našega naroda., za one iz svekolike naše povijesti hrvatske., vjerujući da su baš oni bili i najveća dragocjenost i životna snaga naše povijesti... Jer Bog nas je preko njihove otvorenosti daru života, darivao novim životima djece koju su oni prihvaćali, rađali, podizali i čestito odgajali., pa i u svakakvoj oskudici, siromaštvu i bijedi... Vjerovali su da su djeca najveći Božji blagoslov i najveće bogatstvo naroda... Oni su rađali i odgajali svoju djecu da budu dobri i vjerni zaručnici, supruzi i roditelji... Divimo se bogatstvu svadbenih i obiteljskih običaja u svim krajevima Hrvatske... Moralno jaka i čestita hrvatska kršćanska obitelj odgajala je marne graditelje i hrabre branitelje ove zemlje Hrvatske... Zato s punim uvjerenjem i zahvalnošću tvrdimo da je kroz sve vjekove upravo Obitelj bila najveće bogatstvo naroda Hrvatskoga... Obitelji su nosili i iznijeli sve križeve našega naroda., s njime su umirali i s njime pobjeđivali... Zato smo, svim paklenim silama nasuprot, ostali tu na ovoj svojoj grudi Hrvatskoj... I jesmo tu! I bit ćemo tu, dok bude bilo stamene vjere otaca naših u našim sjećanjima i srcima ... Dok budemo dopuštali njihovim genima u nama da nam prenose mudrost kako živjeti čestito i hrabro, vjerno Bogu i narodu., kao onaj dida sa Svilaje: „što mu planina iscrtala bore, što je crpio snagu tamo gore... Poštenim putem ići, bit će teško, znaj, al samo ćeš tako stići gdje je vječni sjaj., moj dida i ja, prijatelja dva...“

Sveta Ano i Jakime, tako nam je potrebno da danas pred Bogom od koga ste izmolili vašu svetu kćer..., podržite našu molitvu Bogu, da naš narod sačuva tu vjeru da je majčinstvo i očinstvo dar odozgor, znak najvećeg Božjega povjerenja..., da su djeca dar i blagoslov Božji... Mi danas ovdje molimo da u ovom vremenu koje na neviđeno stravičan način obezvrjeđuje Božje svetinje braka i obitelji, izruguje bračni život, začće i rađanje..., koji na sve moguće načine obezvrjeđuje kršćanski odgoj djece i mladih..., mi molimo da naš narod sačuva kršćanske obitelji i obiteljske vrijednosti... Da u našoj Hrvatskoj svi i na svim razinama podržimo obitelj i programe za obitelj... Jer bolna činjenica pred kojom stojimo je istinita: u Hrvatskoj je sve manje novih brakova, sve je manje novorođene djece... Smrt i nestanak cijeloga naroda nam opasno prijeti... U Hrvatskoj je svake godine više grobova nego kolijevki! I nisu tome prvi uzrok materijalni problemi, kako neki govore... Treba nam svima više duhovne snage i povjerenja u Boga darivatelja života... Mi danas za to molimo i s našom Marijom, Gospom i Majkom hrvatskog krsnog Zavjeta, u koji su ušli naši praoci i pramajke u samim počecima naše hrvatske povijesti (od stoljeća sedmog kako volimo pjevati)..., otkako smo na ovoj zemlji i moru lijepom nama najljepšem..., da u ovoj našoj Hrvatskoj bude novih majki i očeva i nove djece..., jer u ovoj zemlji ima mjesta i ljepote za sve, u izobilju.

Božja Knjiga Mudrosti koju smo danas slušali, poziva ns da ne zaboravimo naše pretke..., jer u nama „u njihovim potomcima, ostaje bogata baština što nam je oni namriješe naši ... Da njihova dobra djela i njihovu životnu mudrost, njihovo pouzdanje u Boga ne smijemo zaboravljati.... Da se

njihova zavjeta vjerno držimo... Da njihovu slavu navješćujemo, pa će njihova loza u nama ostati dovijeka i njihova se dika neće obrisati...i ime će im živjeti u svim pokoljenjima., a mudrost će njihovu objavljivati puci!“

Došli smo ovdje danas učiniti spomen na našu braću i sestre, da „ne zaboravimo baštinu što nam namriješe!“ A baština koju nam namriješe je velika i važna, obvezujuća za našu sadašnjost i budućnost: **treba nam otkriti i svjedočiti pravu istinu o onome što se njima i s njima ovdje dogodilo...** Jer oni su i istina o nama, oni su i naša istina... „Istina će vas osloboditi“, rekao je Isus.

Kronika župe sv. Ante u Kninu i spisi arhiva biskupskog ordinarijata Banja Luke., i mnoga druga svjedočanstva svjedoče da je na današnji dan 1941. godine, župnik župe Drvar vlč. Waldemar Maximilian Nestor došao sa svojim župljanima na hodočašće, ovdje svetoj Ani na njezin blagdan, kako je to i prije bio običaj. Došli su moliti za svoje obitelji za svoju djecu za svoj narod., dakao oboružani jedino svojim kronicama kao svojim oružjem. Sutradan je bila nedjelja, pa da župljani koji su ostali u Drvaru ne bi bili bez mise, župnik je s hodočasnicima sjeo u „Šipadov“ vlak uskog kolosijeka... Na tromeđi Bosne, Dalmacije i Like, oko Trubara, vlak su zaustavili četnici... Pobunjenici su napali vlak, župnika, izvukli iz vlaka i s njime skupinu hodočasnika, okrutno ih poubijali a tijela im bacili u jamu Golubinjaču. Dakako, bez milosti, bez suda i ukopa, bez križa i spomena...

Istoga dana su u Bosanskom Grahovu i okolnim selima srpski ustanici (četnici i „gerilski“ komunisti) poubijali Hrvate. Župnika vlč. Jurja Gospodnetića su četnici zarobili i 10. kolovoza, nakon okrutnog mučenja nabili na ražanj i pred njegovom majkom ga živoga ispekli... Slična sudbina zadesila je i vlč. Krešimira Barišića u Krnjeuši.., Tako je tih dana i tjedana, po kratkom krvavom postupku, u prvom redu od organiziranih četnika Draže Mihailovića i partizana komunisti koji su se (povremeno) pridruživali, gotovo cijeli kraj istočne Like i jugozapadne Bosne, očišćen od svega nepravoslavnog puka., u cilju stvaranja tzv. „homogene Srbije“ u znaku kokarde... I to uz podršku i razumijevanje talijanskih fašističkih postrojbi. Nekakvom antifašizmu tada još nije bilo traga... (Gojko Polovina piše o tim događajima:“...ostaje činjenica da je u masi neboraca tog momenta u pljački i paljenju učestvovao i znatan broj boraca, od kojih su neki poslije toga bili sjajni ne samo partizanski borci nego politički i vojni rukovodioci, komandiri, komandanti. Nikad nisam niti hoću javno pomenuti njihova imena:“ (Svjedočenja, Prva godina ustanka u Lici, Beograd, 1988, str 340 i 342)...) I drugi brojni dokumenti otkrivaju cjelovitu istinu tih strašnih događaja...

Mi ovdje nismo došli optuživati.., ovo je mjesto ljubavi.., ali sjećati se i zgražati se možemo i moramo ! Mi smo se ovdje došli kršćanski moliti za našu braću i za pobjedu Istine o njima... Jer ta je istina bila ubijena i prešućena... Čak što više, najstrože, je zabranjeno da bude istina, pod prijetnjom smrću onima koji bi je i pokušali otkriti. „Smrt fašizmu-sloboda narodu“ bila je parola koja je nekima sve dopuštala i opravdavala i vješto skrivala... I to sve zato da bi se konstruirala druga „istina“, lažna istina koja je postala službena istina, privilegirana, revolucionarna, partijska istina, (partizanska, antifašistička...) Jedino se ona smjela širiti svim propagandnim sredstvima... Ona je proglašena veličanstvenom i slavnom. Podignut joj je veličanstveni spomenik...Ona se slavila, morala se slaviti.., kao „Dan ustanka naroda Hrvatske i BiH... (i to antifašistički)...

Ako je to tako moralo biti, u stravičnoj ideologiji i praksi „sovjetskog“ komunizma crvene zvijezde, srpa i čekića, koji se proglasio i vladao se kao apsolutni gospodar istina i sudbina ljudi i događaja...“Ili tako ili nikako!“.., imamo pravo pitati, u Slobodi Istine: Čiji ustanak, ustanak na koga, i protiv koga..? pitamo s ubijenim hodočasnicim svetoj Ani... Treba nam istina , a ne stare parole! Čujemo eto, kako će se opet podignuti isti

Spomenik.., i kako će se na istom mjestu slaviti isto slavlje.., istoj toj „revolucionarnoj Istini“... Smijemo li reći da je to zaprepašujuće!!

Radovali smo se kad smo mogli povjerovati da je došao kraj vremenima ubijanja, mučenja i masakriranja tolikih istina.., da je došlo vrijeme da ubijene

Istine budu iskopane, kako god to mučno bilo.., da se istini dadne pravo na život.., da se nepravедno osuđene istine rehabilitiraju, da im se dade počast, priznanje, zahvalnost.., da se žrtvama da dostojna počast i svaka moguća zadovoljština. Da prestanu tolike i tako strašne traume koje su trovale ljude i ljudske odnose desetljećima...Znano je kako mnoge teške traume u čovjekovoj duši, u ljudima i narodima, u obiteljima, u društvu proizlaze upravo iz ubijenih istina.., okrnjenih, izvrnutih, iz prešućenih, potisnutih istina...

Mi danas molimo, moramo moliti da bismo u Istini i ljubavi, u oslobođenosti i slobodi mogli u zajedništvu, ljubavi i miru, živjeti svoju sadašnjost i svoju budućnost...Nije moguće i ne smijemo bez toga naprijed... Nema naprijed! „Molitva je duša ljudskog dostojanstva i ljudske duhovnosti, govorio je moj predšasnik biskup Srećko u najtežim danima kad se i ova crkva svete Ane bila srušena do temelja.., (kad se opet ubijala istina), kad je osobno osjetio dokle može ići zaslijepljenost mržnjom zbog laži koja je bila stalno podržavana, poticana, jarena.., baš zato da se ubije prava istina... Govorio je tako tada kad je tu nedaleko bio zaustavljen „balvan“ barikadama .., i kad je mladić s druge strane barikade dovikivao onome što je biskupu naredio da iziđe iz kola: „ubij ga to ti je Stepinac“. I tada je govorio iz vjere da jedino: „molitva čuva čovjeka i u najtežim časovima, da se ne zamraču u njemu čistoća pogleda, čistoća srca, dugoročnost i nada (u pobjedu istine)... Molitva je unutarnja duša svega ljudskog života, svega ljudskog nastojanja...“

A iz ljubavi prema istini moramo ponoviti istinu, koja je jedna od najmučnijih muka i tragedija naše povijesti: da su nam istinu o nama često pisali drugi, za vojnim i politički stolovima.., od Venecije, Beča, Istambula, Pešte, Pariza.., Moskve, do Beograda... Dužni smo, iz poštovanja prema onima nepobrojavima, koji su žrtvovali svoje živote za obranu i afirmaciju Istina o nama... Dužni smo zbog svoje djece i mladih, zbog naše budućnosti... Dužni smo i zbog naše poznate sklonosti da brzo zaboravimo istine o sebi samima i prepuštamo da drugi pišu svoje „istine“ o nama... Dužni smo, jer nas je to u povijesti stajalo i još nas stoji velikih tragedija... Mnogi nam i danas pokušavaju ubiti istinu i pisati našu povijest svojim „novim-starim“rukopisom.., domaćim i „Haškim!“ (I predlažu i nam čak i zajedničke školske udžbenike o takvoj povijest...)

Mi danas ovdje molimo Gospodina, još jednom ustrajno i strpljivo, da se istina već jednom počne uvažavati, da se istina ne ubija i ne drži zakopana u grobu... jer nam je dosta otkrivenih jama i rovova, zakašnjelih sprovoda i ukopa tisuća o kojima se nije smjelo govoriti... ni za kojima ni majke nisu smjele plakati...

Eto, već dvije „Rezolucije Europskog Parlamenta“ govore o nužnoj potrebi da cijela Europa prepozna istinu: nacizam, staljinizam te fašističke i komunističke režime kao zajedničku zlu ostavštinu, te da pokrene iskrenu i temeljitu raspravu o njihovim zločinima u prošlom stoljeću... Naglašava važnost održavanja sjećanja na tu prošlost, jer bez istine o prošlosti i sjećanju

na žrtve ne može doći do pomirbe... Treba priznati odgovornost za počinjene zločine i zatražiti oprost kao potrebu, da bi se postigao moralni preporod... Ima ih puno koji samouvjereno tvrde da to za nas ne važi..." Hrvatski Sabor priznaje, kad je riječ o toj rezoluciji, „da je niska svijest hrvatske javnosti o zločinima počinjenim od strane komunističkog režima u Hrvatskoj... Da žrtve zaslužuju sućut, (naročito koje su žive) razumijevanje i priznanje za svoje patnje..." Hrvatski Sabor se obvezuje istražiti istinu i pomoći svim institucijama da istinu istraže. Ne vidimo da se to radi ozbiljno.., a institucije govore da im sve više izostaje i pomoć i podrška... Je li to moguće, smijemo pitati!

Mi stoga i ovdje (ponovno) molimo i zaklinjemo sve koji to žele čuti i trebaju čuti.., da prestane već jednom to stravično manipuliranje s istinom, sa fantomskim brojkama žrtava, mahanjem s antifašizmom i svojatanjem antifašizma kao isključive komunističke zasluge, što je velika i pogubna neistina... Neka se već prestane s tezom kako je komunizam oslobađao narode, jer je on i u Hrvatskoj, kao i svuda u svijetu, uspostavljao ropstvo nove vrste.., sustavno trovao dušu i ovog naroda, neograničenom količinom mržnje na sve Božje vrijednosti: i bogoljublja i čovjekoljublja i domoljublja.., šireći i namećući svim sredstvima i neograničenim moćima partije tzv. revolucionarni moral i istinu u sva područja života... I okrutno se obračunavao sa tzv. „reakcionarima. (Iz djetinjstva pamtim pjesmu skojevaca: „Nosim kapu sa tri roga ja se borim protiv Boga!“) Nitko nije tako ubijao Istinu kao komunizam...kad su mnogi bili, na stravične načine prisiljavani ubijati Istinu u sebi, o sebi i drugima, izdavati svoju savjest... Mnogi su prolazili užase logora, zatora, kazamata gdje su đavolskim metodama bili preodgajani za „istine“.., prisiljeni lažno svjedočiti protiv najbližih.., gaziti svoje dostojanstvo do ludila i gađenja samima sebi..!

Mi i ovdje danas molimo da prestanu nove manipulacije s istinom, s polusitinama i lažima.., jer se to uvijek pretvara u nove optužbe i poniženja, u nove bičeve mržnje i podjela, u nova nezadovoljstva i muke i nasilja... Nisu li i sve strahote Domovinskoga rata bile posljedice sustavno ubijenih istina, i stravično konstruiranih laži i podvala, koje su smišljeno proizvodili osjećaj ugroženosti i poticale ideje o cijepanju i prekrajanu države Hrvatske, o tzv. krajinama, u kojima više i ne bi bila hrvatska.., nego srpska velika država... (Stara i poznata četnička ideja i cilj, koji je još u mnogim glavama, i ne samo u glavama!)...

Kao da ovaj narod hrvatski na ovoj zemlji svojoj nije nikad bio od nikoga i ničim ugrožen... Kao da nikad od nikoga nije bio na svojoj zemlji obespravljen, zanižan, A mnogi su mu nijekali, osporavali, i otimali ovu zemlju.. Mnogi su bili istjerivani sa svojih ognjišta i raseljavani, „milom i silom“, na sve strane svijeta... Od Europe do Ognjene zemlje i Novog Zelanda.., rasuta je još cijela jedna Hrvatska.., često zaboravljena, optuživana, progonjena...

Mi danas ovdje molimo Boga i za one koji nemaju mira zbog počinjenih zlodjela u mržnji i laži.., za one koje prešućene i otkrivene istina peku, progone ili iritiraju.., pa bi ih oni opet, po starom receptu prekrajali ili ponovno u grobove zakapali i za to opet optuživali... Izgleda kao da se takvi sve više međusobno ohrabruju i sve glasnije čuju, kako bi opet ušutkali istinu... i svojom „istinom“ udarali pa i optuživali svoj narod.., kako je to nažalost bilo...

Mi molimo za one koji upornim ponavljanjem obmana i laži kako komunizma, tako i obmanama o Domovinskom ratu, o braniteljima, otvaraju nove rane i izazivaju nove podjele, suprotnosti i političke obračune.., siju nove nevjerice i sumnje te ugrožavaju tako potrebiti mir i sigurnost života u cijeloj državi... Ponavljam riječi biskupa sisačkog mons. Vlade Košića izrečene u Bleiburgu ove godine: „Prestanite, molimo vas s tim izluđivanjem našega naroda. Neka se priznaju sve žrtve. Neka prestanu ponavljanja laži, pisanje nedogođene povijesti i krivotvorenje Istine..“

Mi ovdje molimo Gospodina za kršćansku hrabrost i jakost duha i zajedništvo našega narod.., da uzmognemo, bez mržnje, koja nikome ne koristi a svime škodi, dopustiti i pomoći istini da nam se otkrije u svojoj cjelovitosti.., jer samo nas „istina može osloboditi“, rekao je naš Gospodin, Učitelj i jedini pravi spasitelj svijeta. A treba nam prave slobode u ovim vremenima novih iskušenja na svim područjima života... U slobodu ovoga naroda i zemlje hrvatske je uloženo puno ljubavi, brige, krvi, stradanja žrtava... Za slobodu sve djece Božje, Bog naš je založio sav svoj život na križu.., i pozvao nas da ga slijedimo... Križ je put i znak naše slobode u Bogu... Treba nam slobode prave Istinite Božje, Kristove slobode, da bi mogli Istinu živjeti, istinito opraštati, istinito se miriti, biti u miru i u ljubavi živjeti i graditi bolji život, i bolju domovinu, bogatu i sretnu za sve njezine ljude...

Sloboda se mora dogoditi u nama, u našim pametima, srcima i duši. To može učiniti i darovati samo Bog... Sve drugo su isprazne fraze koji mnogi (naročito političari svih vrsta) koriste za nove podvale...

„Obranimo ljubav, ona svima treba,
praštanje i nada, darovi su neba,
pogledaj u oči Stvoritelju svom.

Kiše padaju, polja rađaju, djeca sanjaju..,
nije nas ostavio Bog... Amen!

Fotografije: damir.borovcak@zg.t-com.hr